

AFETE HAZIR TÜRKİYE PROJESİ

Afete Hazır Türkiye Projesi ile; Bireyden başlayarak toplumun tüm kesimine, afetlerin ilk 72 saatine hazırlıklı olmaları için afete hazırlık kültürünü kazandırmak, bireylerde farkındalık yaratmak, bireylerle yaşadıkları mekânlarda alabilecekleri temel önlemleri paylaşmak, bireylerin afetlerde doğru davranış şekillerini öğrenmelerini ve uygulamalarını sağlamak, afet ve acil durum planlarının yapılmasına yönelik bilgilendirme yaparak, alınabilecek temel önlemleri paylaşmak, bireylerin afet eğitimi alabileceği mekânları yaygınlaştırmak ve kolay ulaşabilecekleri altyapıları kurmak, ülke genelinde çeşitli kanallarla verilen afet eğitimlerini standart hale getirmek, uluslararası organizasyonlar tarafından gerçekleştirilen çalışmalardan da yararlanmak ve yeterli bilgi, tecrübeye sahip akredite olmuş eğitim yollarının oluşturulması amaçlanmaktadır.

Afet; insanlar için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, insanın normal yaşantısını ve eylemlerini durduracak veya kesintiye uğratacak, imkânların yetersiz kaldığı olaylara verilen genel bir isimdir.

Dünya genelindeki doğal afetler ele alınınca, 31 çeşit doğal afetin 28 tanesini meteorolojik afetlerin oluşturduğu görülür. Doğal afetlerin çeşitleri ve önem sıraları ülkeden ülkeye de değişmektedir. Örneğin, Akdeniz Bölgesinde doğal afetler kuraklık, seller, orman yangınları, heyelan, dolu fırtınaları, çığlar, donlardır. Ülkemizde ise en sık görülen meteorolojik karakterli doğal afetler dolu, sel, taşkın, don, orman yangınları, kuraklık, şiddetli yağış, şiddetli rüzgâr, yıldırım, çığ, kar ve fırtınalardır. Dünya Meteoroloji Örgütüne (WMO) göre sadece 1980'li yıllarda dünyada 700,000 kişi meteorolojik afetlerden dolayı hayatını kaybetmiştir (MMO, 1999)

DOĞAL AFETLER	
Yavaş Gelişen Doğal Afetler	Ani Gelişen Doğal Afetler
<ul style="list-style-type: none"> Şiddetli soğuklar Kuraklık Kıtlık vb.	<ul style="list-style-type: none"> Deprem Seller, su taşkınları Toprak kaymaları, kaya düşmeleri Çığ Fırtınalar, hortumlar Volkanlar Yangınlar vb.

İNSAN KAYNAKLI AFETLER
1. nükleer, biyolojik, kimyasal kazalar
2. taşımacılık kazaları
3. endüstriyel kazalar
4. aşırı kalabalıktan meydana gelen kazalar
5. göçmenler ve yerlerinden edilenler vb.

Ülkemizde en fazla can kaybına neden olan doğal afet Depremdir.

DEPREM NEDİR?

Yer kabuğu içindeki kırılmalar nedeniyle ani olarak ortaya çıkan titreşimlerin dalgalar halinde yayılarak geçtikleri ortamları ve yer yüzeyini sarsma olayına "DEPREM" denir.

Depremlerde en önemli tedbirlerden biri de evlerin hangi bölümlerinin daha güvenli olduğunu bilmekten geçer. Devrilen eşyaların bulunduğu odalar, tehlike arz ederken, sarsıntı sırasında başınıza düşecek cisimlerden de kendinizi korumanız gerekmektedir. Bu nedenle evinizde güvenli yerleri önceden tespit etmeniz hayati önem taşır.

- Genellikle apartmanların dış duvarları tehlikelidir. Deprem anında buralardan uzak durmaya çalışın. Koridorlar çoğunlukla iç duvarlarla çevrelendiklerinden daha güvenlidir.
- Sarsıntı sırasında başınıza düşecek cisimlerin (duvardaki tabloların, süs eşyalarının, kitap rafları vb.) olduğu yerler,
- Devrilebilecek mobilyalar,
- Pencere kenarları, hem dış duvar olduklarından hem de camları kırılabileceğinden tehlikelidir.

Unutmayın; depremler önlenemez, ancak depremlerin afetlere dönüşmesi önenebilir.

Evinizdeki en güvenli yerleri ailenizle birlikte tespit edin:

Odada, Salonda, Oturma odasında, Banyo ve tuvalette, Mutfakta

Evinizdeki elektrik sigortaları, gaz ve su vanalarının yerlerini tespit edin:

Elektrik sigortaları, Gaz vanası, Su vanası

Depremden sonra eviniz hasar gördüyse bir büyüğünüze elektrik sigortalarını, gaz ve su vanalarını kapatmasını hatırlatın, gerekirse yerlerini gösterin.

Depremler önlenemese bile, Depremlerin zararları, alınacak küçük tedbirler ile azaltılabilir. Meydana gelebilecek bir depremden zarar görmemek için öncelikle yaşam alanlarınızı sarsıntılardan etkilenmeyecek hale getirmeniz gerekmektedir. Yaşam alanlarınızda alacağınız küçük tedbirlerle hem kendinizin hem de eşyalarınızın zarar görmesini engelleyebilirsiniz. Peki, deprem öncesi çevrenizi nasıl hazırlayacaksınız?

Deprem Öncesi Çevrenizi Hazırlayın

Hazırlıklara başlamak için öncelikle acil durum kiti ve aile afet planı hazırlayın.

Rafları duvara emniyetli şekilde sabitleyin.

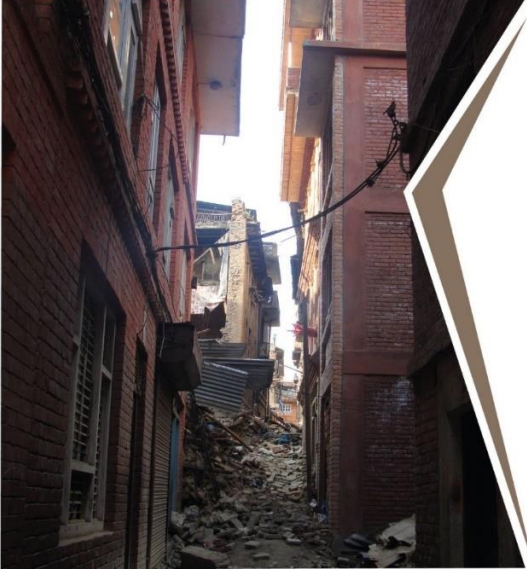
Ağır ve büyük eşyaları alt raflara yerleştirin.

Kavanozları ve şişeleri kilidi/mandalı olan kapalı dolaplarda muhafaza edin.

Tablo ve ayna gibi eşyaları yataktan, kanepeden veya insanların oturduğu herhangi bir yerden uzaktaki duvara emniyetli şekilde sabitleyin.

Tavandaki ağır objeleri ve aydınlatma araçlarının bağlantılarını sağlamlaştırın.

DEPREM ÖNCESİ

Deprem öncesi

olası can ve mal kayıplarını önlemek için binanızın tasarımını değiştirmeyin. Yük taşıyan kolonların ve duvarların yıkılması depremlerde binanızı güvensiz hale getirir.

Deprem öncesi

ailenizle, deprem anındaki mevcut riskleri daha da büyütecek yanlış hareketleri yapmamak için Çök-Kapan-Tutun hareketinin tatbikatını yapın.

Deprem öncesi

otkırın, böcekkırın ve yanıcı/parlayıcı malzemeleri kilidi olan kapalı dolaplarda ve alt raflarda muhafaza edin.

Deprem öncesi

su ısıtıcınızı (kombi/termosifon/şofben), buzdolabınızı, fırın ve/veya gaz tertibatını uygun malzemelerle duvara ve yere sabitleyin.

Deprem öncesi

su ve gaz kaçağını önlemek için, esnek tesisat malzemeleri kullanın. Esnek malzemeler kırılmalara karşı daha dayanıklıdır.

Deprem öncesi

hasarlı elektrik kablolarını ve gaz sızıntısı yapabilecek tesisat bağlantılarını onarın. Bunlar potansiyel yangın kaynaklarıdır. Bu konuda profesyonel yardım alın; elektrik ve gaz tesisatları üzerinde kendi başınıza işlem yapmayın.

DEPREM ANINDA

Deprem anında

karayolunda seyir halindeyken sarsıntı olursa ve bulunduğumuz yer güvenli ise (bina, ağaç, direkler yanında, üstgeçit altlarında durmaktan sakınarak) yolu kapatmadan, sağa yanaşıp durmalısınız.

Deprem anında

merdivenlere ya da çıkışlara doğru koşmayın. Sarsıntı sırasında binayı terk etmeye çalışmayın.

Deprem anında

cam, pencere, dışarıya bakan duvar ve kapılardan, aydınlatma tesisatı veya armatürü gibi üzerinize düşebilecek her tür eşyadan uzak durun.

Deprem anında

bina dışında açık alandaysanız; Enerji hatlarından, diğer binalardan, direklerden, ağaçlardan ve duvar diplerinden uzaklaşın.

DEPREM SONRASINDA

Deprem sonrası

ilk 72 saatte, yardım ekipleri ulaşana kadar acil ihtiyaçlarınızı ve değerli evraklarınızı saklayacağınız bir afet ve acil durum çantası hazırlayın.

Deprem sonrası

Deniz kenarındaysanız tsunami tehlikesine karşı sahilden uzaklaşıp mümkün olduğunca yüksek yerlere çıkın

Deprem sonrası

sarsıntı geçtikten sonra elektrik, gaz ve su vanalarını kapatın; soba ve ısıtıcıları söndürün.

Deprem sonrası

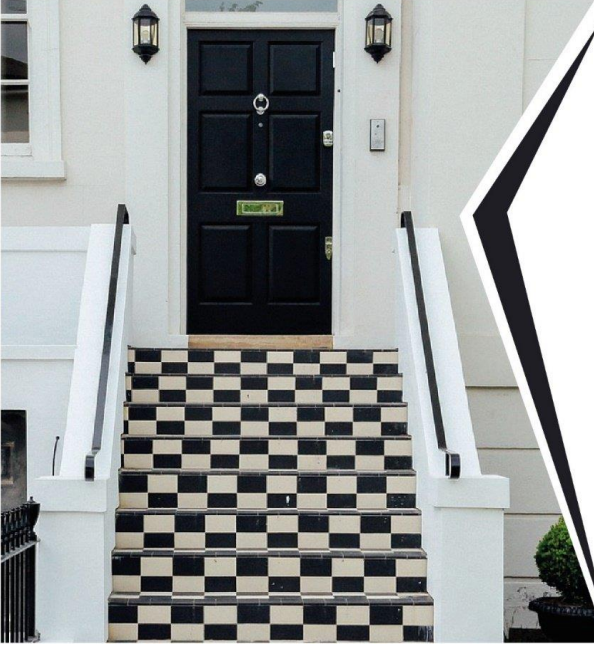
sarsıntı bittikten sonra afet ve acil durum çantanızı yanınıza alarak toplanma bölgesine gidin.

Deprem sonrası

eğer gaz kokusu alırsanız, gaz vanasını kapatın, camları ve kapıları açın, hemen binayı terk edin.

Deprem sonrası

sarsıntı durduğunda, etrafınıza bakarak çevreniz ve kendi emniyetinizden emin olduktan sonra binayı terk edin.

Deprem sonrası

yardıma ihtiyaç duyabilecek bebek, çocuk, yaşlı ve engellilere destek olmaya çalışın.

